

N.C.P.G.R.

MEENSEL - KIEZEGEM '44

42e JAARGANG - 2e EDITIE - JULI 2017

73e Herdenking van het drama van Meensel-Kiezegem

op zondag 6 augustus 2017 aan de kerk van Kiezegem

Wij nodigen u graag uit op onze jaarlijkse herdenkingsplechtigheid naar aanleiding van het drama van Meensel-Kiezegem '44.

Meer details kan u verder in deze editie terugvinden.

(Foto: Sint-Pieterskerk in Kiezegem door Michaël Daenen)

INFOLOKAAL MEENSEL-KIEZEGEM '44

Ontmoetingscentrum Meensel-Kiezegem
Kapellekensweg 30a, 3391 Meensel-Kiezegem

Reservaties:

Marcel Reynders, +32 16 63 47 37
Jos Lemmens, +32 16 63 36 11
reservaties@meensel-kiezegem44.be

HAGELANDS VREDESMUSEUM

Huize Hageland
Oudepastoriestraat 22, 3390 Tiel-Winge

Reservaties:

Marc Cauwbergs, +32 16 63 58 54
Ann Verrek, +32 16 63 95 56
reservaties@meensel-kiezegem44.be

BESTUUR

VITAL CRAENINCKX

VOORZITTER

+32 16 63 46 23
+32 496 50 46 77
vital.craeninckx@meensel-kiezegem44.be

FREDDY DUERINCKX

ONDERVOORZITTER

+32 16 62 12 38
+32 479 69 97 88
freddy.duerinckx@meensel-kiezegem44.be

VIVIANE CAUWBERGS

SECRETARIS

+32 16 53 41 88
+32 473 32 07 76
viviane.cauwbergs@meensel-kiezegem44.be

JOS LEMMENS

PENNINGMEESTER

+32 16 63 36 11
+32 477 45 67 36
jos.lemmens@meensel-kiezegem44.be

WERKGROEPEN

HERDENKINGSCOMITE

Coördinator: Vital Craeninckx
herdenkingscomite@meensel-kiezegem44.be

HERDENKINGSREIZEN

Coördinator: Oktaaf Duerinckx
herdenkingsreizen@meensel-kiezegem44.be

MUSEA & TENTOONSTELLINGEN

Coördinator: Marc Cauwbergs
musea@meensel-kiezegem44.be

EVENEMENTEN

Coördinator: Caroline Colebunders
evenementen@meensel-kiezegem44.be

REDACTIE

Vital Craeninckx, Oktaaf Duerinckx & Tom Devos
redactie@meensel-kiezegem44.be

BESTUURSLEDEN

Rita BROOS, René CAUWBERGS, Stefan CAUWBERGS, Patrick CRABBE, Katrin DUERINCKX,
Guido HENDRICKX (ere-voorzitter), Ingrid HENDRICKX, Rudi PEETERS, Melanie SCHOUTERS,
Evrard VAN GOIDSENHOVEN, Yvonne VANGILBERGEN & Fernand VANSEVENANT

REKENINGNUMMERS

Algemeen, Lidgelden & Donaties - KBC – IBAN BE84 7340 3632 1859 – BIC KREDBEBB
Herdenkingsreis - Fintro – IBAN BE64 1424 0220 3552 – BIC GEBABEBB

VOORWOORD

Studenten associëren het begin van de zomer met het einde van het schooljaar, en het begin van een welverdiende vakantie. Sommigen plannen een reis naar exotische bestemmingen, anderen zoeken ontspanning in eigen land, zee of Ardennen, maakt niet uit, of blijven gewoon thuis genietend van de eigen tuin, spannende lectuur of gewoon de Tour de France op radio en tv. De zomerfestivals zijn dan weer heel leuk om je eens lekker uit te leven op de klanken van bekende en minder bekende artiesten!

De jaarlijks terugkerende buurtkermis brengt dorpsgenoten samen tussen pot en pint in de feesttent, rond de paardenmolen en het schietkraam, en de boer.... hij ploegde voort. Wellicht was dit niet anders in de zomer van 1944 in Meensel-Kiezegem. De invasie van Amerikaanse en Britse troepen in Normandië op 6 juni had immers gezorgd voor hoop op herwonnen vrijheid na vier jaar Duitse bezetting, bevrijding die uiteindelijk begin september werkelijkheid zou worden. De zomer betekent ook op vele plaatsen in ons land een periode van herdenkingsplechtigheden.

Na Normandië '44 werd het actieve verzet tegen de bezetter alsmaar intenser met als gevolg dat de Duitse represailles opgedreven en de terreur gaandeweg brutaler werden. Zelfs het rustieke tweelingdorp Meensel-Kiezegem bleef van tragisch onheil niet gespaard. Het verhaal is eenieder bekend.

Ik wil even stilstaan bij herdenken en gedenken. Het lijken dezelfde woorden. Maar... Herdenken is iets of iemand in het verleden weer in herinnering brengen, terugdenken aan. Gedenken gaat verder en heeft niet alleen met het verleden te maken, maar ook met het heden en met de toekomst, dat wat in het verleden is gebeurd geactualiseerd wordt, gericht naar de toekomst. Het is een cliché, maar wie met zijn rug naar het verleden staat, keert zich ook naar de toekomst. En herdenken en gedenken doen we dit jaar opnieuw, 73 jaar na de tragiek van augustus '44. Het betekent ook dat binnenkort het moment zal komen dat er geen mensen meer zijn die de oorlog bewust hebben meegemaakt. Voor mij is dat een vanzelfsprekendheid. Ik ken de oorlog alleen van verhalen, weliswaar geen verhalen van heldendaden, maar van overleven en ik moet het dus doen met geschreven getuigenissen van mensen die er middenin zaten. Het is goed te mogen vaststellen dat in het onderwijs de herinneringseducatie de nodige aandacht krijgt. Onze eigenste vrije basisschool 'Het Hagekind' onder impuls van meester Valère en juf Natalie, is daar een perfect voorbeeld van.

De komende herdenking op zondag 6 augustus zal voor mij een bijzondere betekenis hebben. Voor de tiende keer op rij zal ik het verloop ervan trachten in goede banen te leiden en ik hoop daarbij op uw talrijke aanwezigheid. De organisatoren van de jaarlijkse herdenkingsreis naar Neuengamme mogen terecht fier zijn met de 20ste jubileumeditie die doorgaat van 24 tot en met 27 augustus, en reeds ruim over de vijftig deelnemers telt.

Ik wens u tenslotte een heel mooie, rustige en vooral zorgeloze zomertijd en vakantie toe.

Geniet ervan.

VITAL CRAENINCKX

Voorzitter

Voorbij...

TENTOONSTELLING "ONS DORP TIJDENS WO II" IN GLABBEEK

Van 28 april tot en met 1 mei herdenkt de gemeente Glabbeek "Ons dorp tijdens WO II" met een grootse tentoonstelling en diverse activiteiten. Onder andere het opgegraven vliegtuigwrak van de gecrashte Britse bommenwerper Lancaster NN775 in Bunsbeek op 5 maart 1945, trok heel veel aandacht. Twee inwoners van Attenrode-Wever, deelgemeente van Glabbeek, werden tijdens de razzia's in augustus '44 samen met de mensen van Meensel-Kiezegem opgepakt en gedeporteerd naar Neuengamme. Het gaat om Bollen Justin en Vanhellemont August. Beiden overleden in de kampen. In die context werden wij uitgenodigd en kregen een plaats toegewezen op de tentoonstelling, met daarbij bijzondere aandacht voor de twee voornoemde slachtoffers. Burgemeester Reekmans van Glabbeek was één van de vele geïnteresseerden en bracht een bezoek aan onze eigen tentoonstelling. Zie foto.

OPRICHTING BEHEERSCOMMISSIE SINT-MATTHEUSKERK EN DORPSKERN MEENSEL

Op 18 mei besloot de gemeenteraad van Tielt-Winge tot de oprichting van een beheerscommissie met betrekking tot het beschermd dorpsgezicht "Sint-Mattheuskerk en de dorpskern van Meensel". Aangezien dit nauw verband houdt met de mogelijke oprichting van een nieuw museum over Meensel-Kiezegem '44 in de pastorie van Meensel, werd aan onze vereniging gevraagd om een afvaardiging te voorzien in deze nieuwe raad. Van daaruit werden Katrin Duerinckx en als vervanger Marc Cauwbergs voorgesteld, wij zijn blij dat ze deze taak op zich willen nemen.

73STE HERDENKING IN FORT BREENDONK

De jaarlijkse herdenking in het fort van Breendonk vindt plaats op **woensdag 20 september om 14u30**. U wordt vriendelijk uitgenodigd hieraan deel te nemen. Er zal ook dit jaar een bus ingelegd worden vanuit Tielt-Winge. Opstapplaats aan 'Huis Gooris' in Sint-Joris-Winge en station Leuven. Kostprijs verplaatsing en drie broodjes 12 euro. Gelieve uiterlijk tegen 10 september uw deelname te bevestigen, telefonisch of mail, bij Vital Craeninckx 0496 50 46 77 vital.craeninckx@skynet.be.

HERDENKING HILAIRE GEMOETS

Op 03 september wordt Hilaire Gemoets herdacht in Assent en Webbekom. Hilaire Gemoets was voormalige Korps - commandant van de Belgische Partizanen, en ook lid van de Sabotagegroep "Groep G" in Webbekom en Assent. Hilaire Gemoets ontfermde zich o.a. over majoor Edward Blenkinsop na de crash van zijn bommenwerper in de nacht van 27-28 april 1944 ter hoogte van Webbekom. Onze vereniging zal aanwezig zijn met vaandel en deelnemen aan de bloemenhulde.

FORUM 'TOEKOMST VAN HET HERDENKEN'

Begin mei waren Oktaaf Duerinckx en Tom Devos te gast op het jaarlijkse Forum voor de toekomst van het Herinneren in Neuengamme. Het verslag leest u op meensel-kiezegem44.be!

Sfeerbeelden...

ALGEMENE FEESTVERGADERING OP 22 APRIL

Enkele sfeerbeelden van de algemene feestvergadering op 22 april . Na de Brabançonne en een welkomwoord door de voorzitter genoten 42 aanwezigen van heerlijke gerechten , bereid door de chef-kok van restaurant Alinea

meester Valère en juf Natalie op bezoek

MUSEUMBEZOEK 'T HAGEKIND

Op 1 juni brachten de zesdejaars scholieren van 't Hagekind onder leiding van meester Valère en juf Natalie een bezoek aan het Hagelands Vredesmuseum. Tijdens de voor middag kregen ze een rondleiding door gids Oktaaf Duerinckx met daarna het docudrama van Meensel-Kiezegem '44. Eerder brachten deze jongelui ook al een bezoek aan het Infocentrum in Meensel-Kiezegem onder begeleiding van gidsen Jos Lemmens, Marcel Reynders en Vital Craeninckx. Ook het ere-kerkhof in Meensel werd met de fiets bezocht. Velen van hen waren verbaasd dat zowel meester Valère Vangramberen als juf Natalie Devos en haar broer Tom nazaten zijn van slachtoffers van het drama van Meensel-Kiezegem.

Jubileumreis naar Neuengamme

20E HERDENKINGSREIS NAAR NOORD-DUISSLAND

Sinds vorige editie van de Nieuwsbrief waren de verantwoordelijken voor de jaarlijkse vierdaagse tocht naar Neuengamme druk in de weer om deze reis verder af te werken. Zo bezochten we Putten met als gids Evert de Graef en bereidden we het bezoek aan Westerbork voor. Ook leek het beter de eerste nacht door te brengen in Bremen zelf. Dat houdt in dat we op donderdag wat verder moeten reizen, maar daarentegen kunnen we de vrijdagbezoeken wat intensiveren.

Het programma van zondag hebben we ook bijgestuurd (vooral om praktische redenen). Met Dora-Mittelbau wordt contact opgenomen en een bezoek aan Stalag 326 in Schloss Holte-Stuckenbrock (bij Bielefeld) is mogelijk. Ook misschien een bezoek aan de nieuwe gedenksite aan het station van Hannover. Lukt dit niet dan nemen we het mee naar volgende herdenkingsreis (de 21 ste van 23 tot 26 augustus 2018). Dan kunnen we mogelijk ook via Schandelah en Jammertal.

Het Concentratiekamp Dora-Mittelbau

Sinds het begin van de jaren '30 van vorige eeuw onderzocht het Duitse leger de mogelijkheden om de bewapening uit te breiden met een efficiënt oorlogsmiddel dat ook zou kunnen gebruikt worden om Londen te bombarderen van op het continent. Het ontwikkelen en testen van raketten was in 1936 begonnen in Peenemünde. Toen de geallieerden de fabrieken in de tweede helft van 1943 bombardeerden werd uitgekeken naar een onopvallend en veiliger onderkomen. De keuze viel op de streek rond Nordhausen. Dit project zou de onopvallende naam "Mittelwerke" heten en de productie zelf de "Mittelbau".

Hitler besloot in de tunnels de montage van de V2 raketten te laten doen. Daarbij zouden gevangenen ingezet worden. In 1943, wanneer de eerste groep gevangenen vanuit Buchenwald toekwam, was slechts een gedeelte van het tunnelcomplex voltooid.

In 1944 werd "Mittelwerk" uitgebreid met andere programma's van de wapenindustrie (Junker vliegtuigmotoren en de Fiesler V1 raketten, vliegende bommen genoemd.) Naast 2000 burgers waren 16000 gevangenen uit de concentratiekampen nodig.

“Mittelbau”, oorspronkelijk een bijkamp van Buchenwald, werd in 1944 het autonoom concentratiekamp “Mittelbau Dora” met als middelpunt Dora. Uiteindelijk zou “Mittelbau Dora” uit 42 kampen samengesteld zijn. (later meer hierover). De levensomstandigheden waren bar. Het kamp was echter zo berucht geworden dat sommige gevangenen zelfmoord pleegden wanneer ze vernamen dat ze naar Dora zouden overgebracht worden.

Op 1 januari 1944 bevonden zich in het kamp Dora ongeveer 10.000 gevangenen. Ettelijke bevrijde gevangenen hebben hun ervaringen in Dora te boek gesteld. Op 11 april 1945 kwamen Amerikanen in Nordhausen en Dora toe.

Dit korps bevatte een Belgische eenheid, namelijk het 6° bataljon fuseliers. Zij vonden nog 130 landgenoten levend terug. Wat zij nog vonden in Dora en in Nordhausen was ongelooflijk erg. Niet te vatten in woorden. Er was nog een groep van 600 sukkelaars achtergelaten omdat ze dachten dat die de dodenmarsen zeker niet zouden overleefd hebben en de bevrijding niet meer zouden meemaken. Bij de bevrijding werden Belgische gevangenen vanuit Nordhausen overgebracht naar België door Amerikaanse en Franse vliegtuigen. Het werkelijk aantal slachtoffers dat omkwam in Dora-Mittelbau kan niet precies vermeld worden. Het moeten er minstens twintigduizend geweest zijn.

Stalag 326 Schloss Holte-Stuckenberg

Een klein museum bevindt zich op een militair domein. Hier waren vooral Russische krijgsgevangenen. Een kort bezoek aan deze site leert ons meer van die geschiedenis van de minder bekende kant van de oorlogsvoering van de Nazi's. Naast Russische krijgsgevangenen, werden hier ook Poolse, Servische en Franse gevangenen en vanaf 1943 ook Italianen geïnterneerd. Vooral de Sovjet-soldaten leefden in zeer slechte omstandigheden in dit kamp. Ze moesten bijvoorbeeld in zelf gegraven holen leven. De hygiënische omstandigheden waren desastreus. In het totaal kwamen ongeveer 300.000 soldaten in het kamp. Dezen moesten dwangarbeid doen o.a. in de mijnbouw in het Ruhrgebied.

Nadat het kamp door Amerikaanse troepen werd bevrijd in april 1945, werd het kamp gebruikt voor de Duitse krijgsgevangenen. (zoals in Neuengamme). In Stuckenberg herinnert het documentatiecentrum Stalag 326 aan de geschiedenis van de site. Er is ook een Sovjet-monument aan de begraafplaats van de slachtoffers van deze Stalag. Hier werden duizenden doden begraven in 36 massagraven. Op een obelisk staat volgende inscriptie:

“HIER RUSTEN DE IN FASCISTISCHE GEVANGENSCHAP DOODGEMARTELTE 65.000 RUSSISCHE SOLDATEN. RUST IN VREDE 1941-1945,,

Op 6 mei 2015 de Duitse president Joachim Gauck een bezoek aan dit memoriaal. Hij heeft het gepleit voor een sterkere appreciatie voor het lijden van de Russische krijgsgevangenen en onthulde een gedenkteken met 900 namen van slachtoffers van Stalag 326.

Wij reizen met een luxe-autobus Hageland Express en overnachten in 4-sterrenhotels met half pension. In de bus is animatie en bibliotheek voorzien. Onze trouwe gidsen begeleiden jou graag. Deelnameprijs bedraagt € 480 per persoon voor een tweepersoonskamer en € 560 per persoon voor een eenpersoonskamer. U bent ingeschreven na overschrijving van het juiste bedrag op rekeningnummer Fintro - IBAN BE64 1424 0220 3552 - BIC GEBABEBB, graag met vermelding van Voornaam, Achternaam en Plaats van elke deelnemer. Voor meer informatie kan u steeds terecht bij Tom Devos op +32 487 737 002 of op herdenkingsreizen@meensel-kiezegem44.be. Reserveren kan tot en met 30 juni 2017, als je er nog bij wil zijn, is snel zijn de boodschap.

Jaarlijkse Herdenkingsplechtigheid in Meensel-Kiezegem

N.C.P.G.R. Meensel-Kiezegem'44 nodigt U uit op de jaarlijkse herdenkingsplechtigheid.

Deze gaat door op zondag 06 augustus 2017 ter gelegenheid van de 73ste verjaring van de vergeldingsacties, uitgevoerd door de bezetter op 1 en 11 augustus 1944 waarbij 4 medeburgers ter plaatse werden vermoord en 63 van de 91 gijzelaars omkwamen in het concentratiekamp van Neuengamme.

Deze plechtigheid verloopt als volgt :

9.15 uur: korte ceremonie aan het erekerkhof in Meensel door de regionale verenigingen en gemeentebestuur.

10.00 uur: eucharistieviering in de kerk Sint - Pieter van Kiezegem

10.50 uur: toespraken en bloemenhulde aan het monument naast de kerk van Kiezegem.

Daarna wordt een receptie aangeboden door het gemeentebestuur van Tielt-Winge in het ontmoetingscentrum.

De verenigingen die aan de bloemenhulde wensen deel te nemen, gelieve dit voorafgaand te melden aan voorzitter Vital Craeninckx telefonisch via 0496 50 46 77 of via mail vital.craeninckx@skynet.be

Met de wens u te mogen verwelkomen danken wij u bij voorbaat voor uw aanwezigheid waardoor u sympathie en erkentelijkheid betuigt voor hen die zich opofferden voor onze vrijheid.

Met vriendelijke groet,

het bestuur van N.C.P.G.R. Meensel-Kiezegem'44

intago

Deze nieuwsbrief werd mogelijk gemaakt dankzij de ondersteuning van de marketing- en drukkerijafdeling van Intago - www.intago.be